

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
II СЕМЕСТР
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 081 «ПРАВО»
КЕРІВНИК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – проф. Адамович С.В.

ТЕМА 1. БУРЖУАЗНА ДЕРЖАВА І ПРАВО ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ І США.

Франція

Переворот 9 термідора, організація влади та Конституція 1795 р. Директорія. Державний переворот 1799 р. Проголошення імперії Наполеона Бонапарта в 1804 р. Законодавча і виконавча влада. Організація адміністративного управління. Армія і поліція. Органічні сенатусконсульти 1802 і 1804р. р. Бонапартизм. Внутрішня і зовнішня політика імперії. Падіння імперії Наполеона Бонапарта.

Реставрація монархії Бурбонів. Хартія 1814р. Революція 1830 р. Липнева монархія і Хартія 1830 р. Революція 1848 р. Проголошення Другої республіки. Конституція 1848 р. Державний устрій республіки.

Державний переворот 1851 р. Друга імперія. Конституція 1852 р. Політичний режим Другої імперії, її суть. Пролетарська революція 1871 р. Проголошення Паризької комуни. її державний устрій та характерні риси права.

Проголошення Третьої республіки. Конституційні закони 1875 р. Державний устрій та політичний режим. Французька колоніальна система. Джерела і основні риси французького буржуазного права. Цивільний кодекс Наполеона 1804р. Вплив французького права на право інших країн. Подальші зміни в основних галузях права.

Німеччина

Німеччина після Віденського конгресу. Економічна і політична роздробленість країни. Митний союз. Революція 1848 р. і її вплив на розвиток німецьких держав. Франкфуртська Конституція 1849 р. Пруська монархія. Конституція 1850 р. Державний устрій та політичний режим Пруссії. Північно-Німецький союз. Гегемонія Пруссії. Конституція Союзу 1867 р.

Утворення Німецької імперії. Гегемонія Пруссії. Фіктивний федералізм. Політичні партії. Конституція 1871 р. Державний устрій Німеччини та політичний режим. Утворення колоніальної імперії. Джерела та характерні риси права. Кримінальний кодекс 1871 р. та Кримінально-процесуальний кодекс 1877 р. Виключні закони проти соціалістів. Німецьке цивільне право 1900 р.

Австрія. Австро-Угорська імперія.

Багатонаціональна Австрійська імперія у стані глибокої економічної та політичної кризи. Протиріччя між окремими частинами імперії, особливо між Австрією та Угорщиною, які стали особливо відчутні під час революційних подій 1848–1849 років та після поразки Відня в Австро-Пруській війні 1866 року. Австро-угорська угода 1867 р. і конституція Австрії. Двоєдина (дуалістична) держава, яка дістала назву Австро-Угорська імперія. Державний та суспільний устрій Австро-Угорської імперії. Адміністративно-територіальний устрій. Австро-Угорщина у першій світовій війні. Розпад імперії.

ТЕМА 2. КРАЇНИ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ В НОВУ ДОБУ

Утворення Румунської, Сербської та Болгарської буржуазних держав. Конституції 1869 і 1888 років у Сербії. Тирновська Конституція 1879р. у Болгарії.

ТЕМА 3. КРАЇНИ АЗІЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ В НОВУ ДОБУ

Особливості буржуазних перетворень у Японії у другій половині XIX століття. "Реставрація Мейдзі". Реформа державного ладу. Конституція Японської імперії 1889 р. Джерела права Японії в нову добу.

Суспільно-політичне становище Китаю у другій половині XIX століття. Економічна і політична криза імперії Цин. Розвиток державного ладу імперії Цин. Рух за реформи наприкінці XIX століття та його наслідки. Сінхайська революція 1911-1913 років. Тимчасова Конституція 1912 р.

Політика іспанських та португальських властей відносно країн Латинської Америки у XIX столітті. Війна за незалежність колоній 1810 - 1826 років. Система органів державної влади після війни за незалежність.

ТЕМА 4. ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА НОВІТНЬОГО ЧАСУ (1918-до сьогодення)

Загальна характеристика соціально-політичної ситуації у світі. Основні риси і тенденції розвитку держав та політично-партійних систем після першої і другої світових війн.

Криза колоніальної системи. Утворення незалежних держав в Азії, Африці, Латинській Америці. Зміни у правових системах. Соціальне законодавство.

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ ТА США В НОВІТНЮ ДОБУ

Сполучені Штати Америки

Розвиток держави і права в США в кінці XIX - на початку XX століття. Виникнення монополій. Закон Шермана 1890р. Перша світова війна та її вплив на державу та право. Економічна і політична криза 1928-1932 рр. "Новий курс" Президента США Франкліна Делано Рузвельта. Централізація державної влади. Зміни до Конституції США (XIX, XX, XXI поправки).

Друга світова війна. Основні тенденції державно-правового розвитку країни після другої світової війни. Період "холодної" війни. Профспілкове та антикомуністичне законодавство 40-50-х років. Посилення влади Президента США, його правове становище. Роль Конгресу США. Верховний Суд США та його роль в політичній системі країни. Управління штатами. Характеристика виборчого права США на сучасному етапі. Боротьба за його демократизацію. Закони про виборчі та громадянські права 1964-1971 р. р. Перерозподіл виборчих округів. XXП-XXУІ поправки до Конституції США. Партійна система. Роль партій в державно-політичному житті країни. Характеристика основних джерел, галузей та інститутів права. Зміни в державному устрої і політичному режимі США на сучасному етапі.

Великобританія

Основні зміни та тенденції розвитку в економіці, політичній системі та державному устрої у першій третині XX ст. Делеговане законодавство. Демократизація виборчого права (реформи 1918, 1928, 1949, 1969 рр.). Реформа парламенту 1949 р. Королівська влада. Кабінет

Міністрів. Парламент. Правоохоронні органи. Місцеві органи влади і управління. Судові органи. Партийна система, її еволюція.

Криза Британської колоніальної імперії після I та II світових воєн. Вестмінстерський статут 1931р. Британська співдружність націй. Основні джерела та риси права. Держава і право Великобританії на сучасному етапі.

Франція

Зміни в державному устрої та політичному режимі між двома світовими війнами. Виборчі закони 1919 і 1927 років. Багатопартійна система. Організація профашистських сил. Народний фронт. Падіння Третьої республіки. Франція у другій світовій війні. Держава Віші. Визволення Франції від фашистів. "Тимчасовий режим". Відновлення політичних партій. Боротьба навколо проекту Конституції. Конституція 1946 р. Державний устрій та політичний режим Четвертої республіки. Зміни до Конституції в період 1947-1954 рр. Конституція 1958 року. Державний устрій та політичний режим П'ятої республіки. Французький союз. Розвиток політичної системи в 60-90-ті роки. Партийна система. Державотворчі проблеми Франції на початку XXI століття. Основні джерела та риси права.

Німеччина

Поразка Німеччини у першій світовій війні. Листопадова революція 1918 року. Зміни в державному ладі, політичному режимі та партійній системі. Версальський мирний договір. Веймарська Конституція 1919 р. Державний устрій та політичний режим Веймарської республіки. Виникнення та програма НСДАП (фашистської партії). Соціально-політична боротьба в Німеччині в 20-х роках. Економічна криза 1928-1932 рр. Встановлення фашистської диктатури в Німеччині. Зміни в державному устрої (ліквідація державно-правових установ Веймарської республіки. Одержавлення фашистської партії. Ліквідація автономії земель та місцевого управління, верхньої палати парламенту). Каральні органи фашистської диктатури (СА, СС, СД, гестапо, концтабори, збройні сили та ін.). Зміни в судовій системі. Надзвичайні суди і судочинство. Фашистський політичний режим. Ліквідація багатопартійної системи, конституційних прав і свобод громадян. Зміни у праві. Реакційне законодавство. Агресивна зовнішня політика німецького фашизму та його крах. Потсдамські угоди про Німеччину. Окупаційний Статут. Відновлення громадянських політичних прав і свобод. Утворення політичних партій. Розкол Німеччини. "Бізонія" і "Тризонія". Проголошення ФРН. Боннська Конституція 1949р. Державний лад та політичний режим ФРН. Надзвичайне законодавство 50-60 рр. Проголошення НДР. Берлінська Конституція 1949 р. Соціалістичні перетворення в країні, деформації економіки, суспільно-політичного ладу тощо. Конституція 1968 р. Соціалістичне законодавство. Демократична революція 1989-1990 рр. Приєднання НДР до ФРН, утворення єдиної німецької держави. Розвиток Німеччини на сучасному етапі. Особливості сучасного німецького права.

Італія

Економічне і політичне становище Італії після I світової війни. Виникнення фашистського руху. Прихід фашистів до влади. Особливості італійського фашизму. Зміни в державному устрої і політичному режимі. Корпоративна система. Каральні органи. Реакційне законодавство. Крах фашистської диктатури.

Суспільно-політичне становище Італії після II світової війни. Проголошення республіки. Конституція 1947 р. Державний устрій та політичний режим. Партийна система. Італійська держава на сучасному етапі. Основні риси права.

ТЕМА 6. КРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ, ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Держава і право СРСР (1922-1991 р. р.)

Взаємовідносини радянських республік перед утворенням союзної держави. Створення Закавказької Федерації. Утворення СРСР та його юридичне оформлення. Перша кодифікація законодавства в 1922-1923 р. р. Конституція СРСР 1924 р. Деформація Союзного договору. Конституція СРСР 1936 р. Створення адміністративно-командної системи. Включення Західної України, Прибалтики, Бессарабії і Буковини до складу СРСР. Сталінський терор. Друга світова війна. Перебудова державного апарату на воєнний лад.

Зміни в державному апараті в післявоєнний період. Друга кодифікація радянського права 1958-1984 р. р. Експерименти в економіці. Застій та спроби реформ. Конституція СРСР 1977 р. і нові конституції союзних і автономних республік. Дисидентський рух. Політика русифікації. Горбачовська гласність.

Спроба державного перевороту 19 серпня 1991 р. Проголошення незалежності республік. Вихід з СРСР прибалтійських держав. Розпад СРСР і створення СНД.

Польща

Відновлення державності у 1918-1919 р. Конституція 1921 р. Державний переворот 1926 р. Конституція 1935 р. Захоплення Польщі фашистською Німеччиною. Боротьба проти окупації. Проведення "соціалістичної революції". Проголошення ПНР. Конституції 1947 і 1952 р. р. Деформації економіки та суспільно-політичного ладу.

Демократична революція 1989-1991р. р. Зміни в державному житті, політичному режимі, партійній системі. Польська держава і право на сучасному етапі.

Чехословаччина

Проголошення незалежності та розвиток Чехословацької держави у 1918-1919 р. р.

Конституція 1920 р. Державно-правова система та політичний режим в 1921-1938 р. р. Мюнхенська угода. Втрата незалежності.

Проголошення ЧНДР та Конституція 1948 р. Конституція 1960 р. Революційні події 1968 р. Перетворення ЧССР у федерацію. Конституційний закон 1968 р.

Демократична революція 1989-1991 р. р. Зміни в державному ладі, партійній системі, економіці і праві. Утворення Чеської і Словацької держав.

Румунія, Болгарія, Угорщина

Характерні риси та особливості розвитку державно-політичної системи, права у Румунії, Болгарії та Угорщині в період так званої "народної демократії". Конституційний розвиток цих країн.

Здійснення демократичних революцій у 1989-1991 р. р. Зміни в державному ладі, політичному режимі, праві, партійній системі. Держава і право цих країн на сучасному етапі.

ТЕМА 7. УТВОРЕННЯ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ В КРАЇНАХ АЗІЇ ТА АФРИКИ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Розпад колоніальної системи і утворення незалежних держав у країнах Південної і Південно-Східної Азії, Близького і Середнього Сходу, Африки.

Держави національної демократії, їх форми та функції. Створення державного механізму, розвиток національного законодавства. Конституції. Модернізація традиційних правових систем.